

ЗАГАЛЬНИЙ СПИСОК НАУКОВИХ РОБІТ З ВИКЛАДЕННЯМ ЇХ СТИСЛОГО ЗМІСТУ

Шифр 517_НВ_

В роботі розглянуто особистісну зрілість учнів старшого шкільного віку. Психологічне вивчення особистісної зрілості старшокласника взаємопов'язане із системою цінностей, що містить головну мету, яка цілеспрямовано формує його життєвий шлях і має суттєвий вплив на самовизначення, а в подальшому на результати професійної діяльності. Ця проблема завжди приваблювала дослідників і вивчалась у різних напрямках.

Шифр «Здоров'язбереження».

Наукова робота передбачає теоретичне обґрунтування важливих аспектів поняття «здоров'я», «здоровий спосіб життя», «самозбереження здоров'я». Висвітлюються основні чинники формування здорового способу життя, прагнення бути здоровою особистістю, одним з яких є мотиваційний компонент, який є основою структурованого та якісного підходу до здоров'язбереження індивіда.

На основі теоретичних знань по даній темі, ми виокремили методики, які допомогли нам дослідити проблему спонукань, мотивів та потреб молодого покоління й створили програму тренінгових занять, яка включає в себе просвітницькі, профілактичні та корекційні аспекти психологічної допомоги. Програму створено спираючись суто на результати експериментальної частини нашого дослідження, в якій задіяні проблеми ігнорування важливості здорового способу життя, недостатня освіченість у даному питанні, невисокий рівень мотивації, дисциплінованого підходу, невміння планувати та розподіляти час, правильно формувати цілі й оновлювати внутрішні та зовнішні ресурси, перекладання відповідальності на соціум та оточення, низький рівень самоцінності, поваги до себе як особистості. Тому задачею програми мотивації молоді до самозбереження здоров'я є в першу чергу задіяти описані сфери життя та провести корекційну й просвітницьку роботу підлітків.

Шифр «Speak memory».

Метою дослідження є вивчення функціональних особливостей автобіографічної пам'яті за умови дії стресових чинників у повсякденному житті, що ґрунтується на гіпотезі про автобіографічну пам'ять як модератора у реагуванні людини на сприйманий повсякденний стрес. В процесі дослідження здійснено переклад і адаптацію Шкали роздумів про життєвий досвід (TALE) на українській вибірці (N=200), спрямовану на визначення функцій автобіографічної пам'яті. Застосовувались такі психодіагностичні методики: Шкала сприйманого стресу (PSS-10), Шкала роздумів про життєвий досвід (TALE), Шкала задоволеності життям Е. Дінера (SWLS).

Визначено, що актуалізовані та вербалізовані автобіографічні спогади людини про власну особистість в контексті її часової протяжності, самототожності, сталості та розвитку, які відносяться до функції саморегуляції, знижують рівень сприйманого стресу і сприяють утвердженню задоволеності життям. Вирішальним є процес згадування та переповідання подій власного життя, головним героєм якого є мовець, заради упевнення самого себе щодо відповідності нинішньої особистості тій, якою він був раніше.

Шифр «Байрактар».

Мета наукової роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально дослідити вплив бойового стресу на психологічний стан військовослужбовця. Було поставлено такі завдання дослідження: здійснити теоретичний аналіз психологічної літератури з проблеми

дослідження, на основі опрацювання наукових джерел конкретизувати сутність понять «стрес», «бойовий стрес», «посттравматичний стресовий розлад»; проаналізувати деформації, що відбуваються з особистістю військовослужбовця; провести емпіричне дослідження закономірностей прояву бойового стресу військовослужбовців; розробити методичні рекомендації щодо профілактики та контролю впливу бойового стресу на особистість військовослужбовця.

Шифр «Безумовне самоприйняття».

В результаті дослідження виявлено гуманістичні риси-якості особистості, необхідні для ефективної роботи практичного психолога: безумовне прийняття себе та інших, емпатія, конгруентність. Доведено, що безумовне самоприйняття є важливим чинником розвитку гуманістичних рис-якостей особистості майбутніх психологів і характеризується як визнання себе, ставлення до себе як особистості, гідної поваги, здатної до самостійного вибору, прийняття себе в цілому, усвідомлення і визнання своїх почуттів і самоповаги і самошанування діючих мотивів. Аргументовано, що розвиток безумовного самоприйняття майбутніх психологів здійснюється як перехід від компонентів умовної самоповаги, зокрема неспроможності усвідомлювати свої емоційні стани, захисні форми реагування і власні почуття, до внутрішніх умов безумовного самоприйняття: сформованого самоусвідомлення справжніх психоемоційних станів, індивідуальнісне прийняття себе в цілому, свідомісної цілісності особистості. Експериментально доведено, що безумовне психоекзистенційне самоприйняття спричиняє розвиток гуманістичних рис-якостей особистості майбутніх психологів – емпатії та безумовного прийняття інших.

Резюме «Бойовий стрес».

Представлена робота порушує актуальні питання збереження психологічного здоров'я особистості в умовах війни. Вона присвячена концептуалізації та опису специфіки психічної травматизації особистості працівника поліції в умовах військового стану, а також аналізу зарубіжного досвіду й розробці методологічних основ постстресового відновлення поліцейських. Робота розкриває соціально-психологічний зміст та феноменологію психотравматизації особистості, а також наслідки й ризики для психіки працівника поліції в умовах війни (психологічні наслідки війни, бойової травматизації й «травми свідка»). У практичному розділі здійснено дослідження зарубіжного досвіду організаційної психосоціальної підтримки після кризових інцидентів й запропоновано методологічні основи використання методу дебрифінгу як форми кризової інтервенції у системі психологічного супроводу працівників Національної поліції України.

Шифр «Гаджети».

У роботі розглянута проблема цифрової залежності дітей молодшого шкільного віку в умовах війни. Адже внаслідок недостатньо сформованої психіки та недбалого ставлення батьків до цієї проблеми дитина може стати залежною від гаджетів. Розкрито негативний вплив гаджетів на інтелектуальний розвиток, емоційну сферу та поведінку школярів, що проявляється у зниженні пам'яті, уваги, мовлення, виникненні негативних психічних станів та агресивної поведінки та, як наслідок, низьких результатах навчання. Зауважено, що через нестійку та несформовану психіку найбільше негативних наслідків зазнають діти молодшого шкільного віку, особливо в складних невизначених умовах воєнних дій. Узагальнено найважливіші з них: гірше сприйняття та засвоєння нових слів, зменшення ролі навчання, зниження когнітивних здібностей, неслухняність, агресивність, ризик виникнення

негативних психічних станів, порушення сну тощо. Виділено основні ознаки залежності: обмежене спілкування, великий час проведення з гаджетом, негативні прояви поведінки, явні проблеми із фізичним та психічним здоров'ям. Подано рекомендації для мінімізації негативного впливу гаджетів.

Шифр «Дитяча психологія».

У кризовий для українського суспільства період – період повномасштабної війни Росії проти України – проблема розвитку критичного мислення продовжує набувати особливої актуальності. Таке вміння у складний, для нашої країни і кожної окремої людини, період забезпечує можливість чітко виділяти проблему, яку необхідно вирішити; самостійно знаходити, обробляти і аналізувати інформацію щодо визначення оптимальних шляхів вирішення проблеми; логічно вибудовувати думки, добирати переконливу аргументацію; мислити мобільно, обирати ефективне рішення щодо розв'язання проблеми; бути відкритим до сприйняття думок інших і одночасно принциповим у відстоюванні власної позиції. Водночас критичність мислення виявляється у здатності суб'єкта пізнавальної діяльності не потрапляти під вплив чужих думок, об'єктивно оцінювати позитивні та негативні аспекти явища чи факту, виявляти цінне та помилкове в них.

Така якість є однією із значущих характеристик людини, яку необхідно розвивати починаючи зі шкільного періоду. Молодший шкільний вік є сенситивним періодом для розвитку цього феномену.

Шифр «Інтернет».

У науковій роботі відображено актуальність дослідження: у підлітковому віці інтенсивно відбувається формування найважливіших рис і якостей особистості, а також системи життєвих цінностей, що мають велике значення для становлення світогляду, самовизначення в суспільстві і пошуку життєвого шляху.

Зосереджено увагу на вивченні чинників ризику формування інтернет-залежності у підлітковому та юнацькому віці в умовах воєнного стану та негативний вплив на здоров'я.

Теоретично обґрунтовано, що факторами залежної поведінки є сімейні відносини, індивідуально-особистісні характеристики та зовнішні соціальні фактори. Низька стійкість до емоційних навантажень, імпульсивність, недостатня соціальна адаптація сприяють розвитку поведінки, що відхиляється, виступають факторами ризику формування інтернет-залежності.

Науково доведено, що пізнання причин, які обумовлюють походження ігрової інтернет-залежності, дозволяє створити комплекс способів, націлених на їх профілактику та формування умінь успішного вирішення даної проблеми для конкретної особистості.

Шифр «Кульбабка, Зайчик».

Робота розглядає особливості діагностики розумового розвитку у ранньому дитинстві актуальну на сьогодні тему, оскільки, саме у період такої жакливої стресової події, як війна, ми можемо якнайкраще простежити, та зрозуміти важливість розумового розвитку дитини у період раннього дитинства, його вплив на формування особистості у майбутньому. Сильний і тривалий стрес, що потужним чином впливає на руйнування нейронних зв'язків, спричиняє порушення нормального психічного розвитку дитини, що може підвищити ризик малечі у подальшому втратити здатність створювати, та підтримувати успішні серйозні стосунки не лише з іншими людьми, але і з самим собою. Наукова робота, застосовуючи методи вивчення, класифікації, узагальнення, та порівняльного аналізу різноманітної літератури,

поставила на меті широко розкрити поняття розумового розвитку, та визначити особливості формування розумових дій у ранньому дитинстві. На основі отриманої інформації, було визначено чинники, що можуть впливати на порушення розумового розвитку дитини, та підібрано психодіагностичні методики, що можуть допомогти кваліфікованим фахівцям не тільки виявити можливі відхилення, але й створити відповідну профілактичну, або корекційну програму для послаблення їх впливу на життя та особистісний розвиток дитини.

Шифр «Наука. Закарпаття».

У роботі здійснено аналіз теоретичних підходів до вивчення проблеми комунікативних бар'єрів у старшокласників.

В емпіричному дослідженні соціально-психологічних особливостей прояву комунікативних бар'єрів у старшокласників використано комплекс психодіагностичних методик: для дослідження комунікативних установок особистості – методику діагностики комунікативної установки за В. В. Бойко, для визначення основних комунікативних орієнтацій та їх гармонійності в процесі формального спілкування – методику діагностики мотиваційних орієнтацій в міжособистісних комунікаціях (І. Д. Ладанова, В. А. Уразаєвої), для діагностування комунікативних та організаторських схильностей особистості – методику оцінки комунікативних і організаторських схильностей (КОС), для вивчення рівня комунікативного контролю – методику вивчення рівня комунікативного контролю (М. Шнайдера).

Шифр «Патріотизм, реклама».

Робота присвячена дослідженню випадків недоцільного вживання патріотичних мотивів та національної символіки у рекламних повідомленнях.

Актуальність роботи визначається необхідністю вивчення окремих аспектів ціннісних орієнтацій українців в умовах війни, зокрема використання національної символіки та воєнної тематики в культурі та інформаційному просторі. У роботі зібрано та проаналізовано приклади рекламних повідомлень, у яких використовуються патріотичні мотиви та національна символіка, визначено, що звернення до ціннісних орієнтацій суспільства не завжди є доречним, складена власна класифікація рекламних повідомлень, у яких спостерігаються ознаки зловживання національною символікою й спекуляції на темі війни.

Робота має велике практичне значення, адже допоможе більш критично оцінювати наявну рекламу та уникати помилок при її створенні та просуванні у майбутньому, зберігаючи суспільні цінності та розвиваючи суспільство.

Шифр «Професійне вигорання».

Професійне вигорання є розповсюдженим синдромом, що може призвести до ряду негативних наслідків, особливо коли мова йде про військову службу під час військового стану. За умов прояву симптомів професійного вигорання служба перетворюється на постійний стрес, а ефективність і якість виконання службових обов'язків стрімко знижується, крім того у військовослужбовців може спостерігатися агресія (активна або пасивна), посилення або поява залежностей (часті перерви на каву, перекури, алкоголь у кінці службового дня тощо). Ці наслідки є демотиваційними факторами, що призводять до недбалого виконання військового обов'язку та бойових завдань.

Проведено діагностику синдрому професійного вигорання серед мобілізованих військовослужбовців офіцерського та сержантського складу. Визначено середній рівень формування даного синдрому.

Результатом роботи є запропонований тренінг, який має як психоосвітню складову та і практичну (розвиток навичок стресостійкості та контроль емоційної сфери), який довів свою ефективність.

Шифр «Радість».

В науковій роботі розкрито актуальність проблеми зміцнення психічного здоров'я дітей старшого дошкільного віку. Визначено, що ефективним засобом зміцнення психічного здоров'я дітей старшого дошкільного віку є гумор і його доцільно використовувати в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Процес зміцнення психічного здоров'я у дітей старшого дошкільного віку засобом гумору буде ефективним за таких умов: наявності у вихователів ґрунтовних знань про психофізичний розвиток старших дошкільників; впровадження в практику закладу дошкільної освіти різних засобів гумору; формування у вихователів вмінь доцільно використовувати гумор для зміцнення психічного здоров'я дітей старшого дошкільного віку.

Розроблено практичні рекомендації для вихователів та батьків щодо зміцнення психічного здоров'я старших дошкільників засобом гумору.

Шифр «Звук психоемоційний».

Вплив звуку повітряної тривоги потенційно може бути деструктивним для психоемоційного стану людини; звідси випливає безапеляційна актуальність дослідження основних психоемоційних симптомів/проявів цього впливу як об'єктивної підстави формулювання рекомендацій щодо запобігання шкоди населенню України. в дослідженнях приділена увага теоретичному обґрунтуванню заявленої проблеми. Розроблено і апробовано програму емпіричного дослідження, проаналізовано результати. За допомогою розробленої анкети зібрано фактичний матеріал щодо характеру сприйняття респондентами звуку повітряної тривоги, їх суб'єктивних оцінок тривалості, інтенсивності, гучності сигналу. Діагностовано виразно високий рівень реактивної тривожності вибірки досліджуваних, а це дає підстави припустити, що ситуація сигналу ПТ за інтенсивністю проживається як дистресова та екстремальна. Встановлено, що реактивна тривожність негативно корелює з усіма шкалами психофізіологічних станів, тобто із збільшенням однієї змінної інша змінна зменшується, зростання показника реактивної тривожності вибірки спричинює зниження настрою, самопочуття, працездатності, мотивації респондентів тощо.

Шифр «Життестійкість 2».

У роботі висвітлено питання необхідності та важливості формування життестійкості молодших школярів в умовах війни, адже діти є однією з найбільш вразливих категорій населення. Також у дослідженні наголошується на тому, що воєнні дії, які відбуваються в Україні, негативно впливають на розвиток дитячої особистості та ускладнюють її соціалізацію, у дітей знижується почуття безпеки та захищеності, порушується психічне здоров'я. Саме тому важливо формувати життестійкість, яка дозволить підростаючій особистості адаптуватися до дійсності.

Обґрунтовано, що сприятливим періодом для розвитку життестійкості є молодший шкільний вік, оскільки у цьому віці закладаються основи не лише для подолання різноманітних життєвих труднощів, але і здійснення життєвого вибору в майбутньому, а також відбувається покращення загального рівня психічного та фізичного здоров'я.

Формування життестійкості дітей безпосередньо залежить від дитячо-батьківських взаємин, оскільки, сім'я є основною соціальною одиницею, а для молодшого школяра саме

вона є основним місцем, де дитина може навчитися життєстійкості та розвиватися як особистість.

Шифр «Пес Патрон».

Конфлікти є руйнівною силою, яка змушує людей змінюватися, але протягом тисячоліть люди намагалися впоратися з конфліктами на всіх рівнях свого життя. Вивчення конфліктів особливо важливо в соціономічних професіях, включаючи практичну психологію. Дослідження має на меті вивчити психологічне розуміння «конфліктності» та «адаптивності» спеціальності та розширити програму емпіричного спостереження за конфліктними ситуаціями та адаптивністю серед майбутніх психологів. Дослідження буде зосереджено на поведінковій сфері та спеціальності, аналізуючи особливості адаптації конфліктних ситуацій з різними рівнями адаптивності. До методів супроводу відносяться методики «Адаптивність» і «Стиль поведінки в конфлікті». А також висвітлити різні стратегії поведінки та їх застосування в конфліктних ситуаціях.

Шифр «Психологія здоров'язбереження».

З метою вивчення та узагальнення провідних теоретико-методичних положень, що використовуються у галузі психології здоров'я та психологічних аспектів фізичного виховання учнівської молоді здійснювався аналіз наукових джерел. Було використано методику тесту «Вольові якості» (А. Грецов, А. Азбель), за допомогою якого перевірявся емоційно-вольовий критерій, який надав можливість визначити відчуття власної гідності, активно сприйняти навколишню дійсність, життєві позиції, збалансовувати почуття, волю й інтелектуальні задатки, виявити вплив рухової активності на психічне здоров'я та емоційний стан учнів з особливими потребами. Ступінь сприйняття учнями 8-9 класів вірного рішення в конкретній ситуації перевірявся завдяки діагностики впевненості в собі (Тест Райдаса), який допоміг зробити правильний вибір.

Шифр «Психологія суїциду».

Для досягнення поставленої у роботі мети - виявлення суїцидальних схильностей учнівської молоді - використовувався комплекс взаємопов'язаних методів: теоретичні (аналіз, порівняння, узагальнення, систематизація, інтерпретація отриманих даних); емпіричні: експеримент, спостереження, бесіда, анкетування, опитування, тестування: тест «НСВ-10», Шкала депресії Бекка, методи математико-статистичного аналізу.

Практичне значення наукової роботи полягає в тому, що матеріали дослідження можна використовувати в процесі вивчення досліджуваної проблематики, а також під час консультування молоді, що мають суїцидальні схильності, наміри і думки.

Шифр «Екологічна свідомість».

Дослідження спрямоване на вивчення психологічних особливостей екологічної свідомості особистості дорослого віку. Було проведено теоретичний аналіз проблеми, який дозволив визначити екологічну свідомість як ставлення особистості до природи і себе як її частини.

Проведено емпіричне дослідження екологічної свідомості особистості дорослого віку. Для цього було підібрано психодіагностичний інструментарій, який охоплював методики «Натурафіл» В.А. Ясвина, С.Д. Дерябо, методику діагностики домінантності ставлення до природи «Домінанта», опитувальник Дж. Холланда, анкетування для виявлення екологічних мотивацій, тест Смыслжиттєвих орієнтацій Д.О.Леонтьєва. Проведене емпіричне

Проведення розробленої нами програми психологічного тренінгу «Формування толерантності до невизначеності» сприяло покращенню результатів, зокрема зменшенню рівня тривожності та підвищенню толерантності до невизначеності, що доводить її ефективність.

Шифр «Шамбала».

В лікуванні посттравматичного стресового розладу (ПТСР) використовують як основні методи лікування, які завжди використовуються психотерапевтами, так і додаткові, наприклад, таким методом може бути філософське вчення Буддизму.

Основними складовими Буддизму є медитативні практики та принципи, які роблять життя пацієнта більш свідомим, що полегшить боротьбу з ПТСР. Буддизм не є панацеєю в лікуванні ПТСР, проте це філософське вчення завдяки своїм принципам та медитативним практикам може значно прискорити лікування та звільнити хворого від страждань, що призведе до гармонійного життя.

Шифр «Шлях зцілення».

Здійснений теоретичний та емпіричний аналіз особливостей взаємозв'язку особистісної зрілості та психічного здоров'я студентів у період війни. Виявлено взаємозв'язок стабільності психічного здоров'я із складовими особистісної зрілості з такими як мотивація до досягнення, почуття громадянського обов'язку, здатність до психологічної близькості. Прямо пропорційний взаємозв'язок особистісної зрілості простежується з позитивним психічним здоров'ям, його стабільністю, гедоністичним, соціальним та психологічним благополуччям; мотивації до досягнення з психологічним благополуччям; почуття громадянського обов'язку з соціальним благополуччям; здатності до психологічної близькості з стабільністю психічного здоров'я соціальним та психологічним благополуччям. Також виявлено існування статистично значимих відмінностей показників особистісної зрілості та психічного здоров'я студентів різних спеціальностей. Зафіксовані численні кореляційні зв'язки свідчать про актуальність створення програми підтримки психічного здоров'я молоді у період війни на основі розвитку показників особистісної зрілості.

Шифр «Диференційна психологія».

Метою роботи було визначення впливу самоідентифікації на рівня толерантності особистості в кризових та екстремальних ситуаціях. У роботі висвітлено загальну характеристику ідентичності та самоідентифікації, а також проаналізовано проблему толерантності в кризових та екстремальних ситуаціях та вплив кризових та екстремальних ситуацій на формування ідентичності та самоідентифікації.

Загальна характеристика роботи полягає в аналізі взаємозв'язку між ідентичністю, самоідентифікацією та толерантністю в кризових та екстремальних ситуаціях та наданні практичних рекомендацій для підвищення толерантності в таких ситуаціях. Результати дослідження можуть бути корисними для практичної роботи з особистістю та покращення її адаптації до соціального середовища.

Шифр «Рівний-Рівному».

В даному дослідженні здійснено теоретичний аналіз проблеми соціально-психологічної адаптації учасників бойових дій (АТО/ООС). Відповідно до мети та поставлених нами на початку дослідження завдань, обрана вибірка становила 75 осіб (за гендерною ознакою: чоловіки – 61 особа, жінки – 14 осіб) віком від 21 до 63 років. Вибірка із 75 осіб була

поділена на три підгрупи за віковою ознакою, а саме: особи до 30 років (25 осіб), особи від 31 до 45 років (25 осіб), особи старше 45 років (25 осіб).

У роботі експериментально перевірено рівень соціальнопсихологічної адаптації учасників бойових дій (АТО/ООС) різних вікових категорій, що дає змогу наочно зрозуміти, яка саме вікова група є найбільш вразливою та потребує більш уваги зі сторони фахівців. На основі авторської методики був розроблений проєкт соціально-психологічної підтримки ветеранів російсько-української війни за принципом «Рівний-Рівному» на рівні громади.

Шифр «Подолання стресу».

У роботі розглядаються особливості впливу стрес-факторів на психіку людини, описано концепцію дистресу за Г. Сельє у контексті травматичних подій, зокрема війни, а також можливі негативні наслідки впливу дистресу на психіку людини. Можливими механізмами продуктивної взаємодії людини зі стресом є резильєнтність і посттравматичне зростання, обґрунтовується доцільність розмежування цих двох понять, незважаючи на їхні спільні риси. Резильєнтність розглядається як характеристика особистості, яка допомагає їй ефективно діяти в складних умовах, а посттравматичне зростання – як процес, що активується після і внаслідок надмірного стресу і суб'єктивно переживається як значима зміна у таких сферах особистості, як сприйняття себе та свого життєвого шляху, життєвої філософії, спілкування з іншими.

Шифр «Професійне спілкування».

Наукова робота присвячена дослідженню розвитку психологічної готовності майбутніх рятувальників до професійного спілкування у конфліктних ситуаціях. Розроблена психокорекційна програма для розвитку професійного спілкування, а також її апробація.

Шифр «Життєстійкість 1».

Мета роботи: дослідження взаємозв'язку стратегій прийняття рішень та життєстійкості у студентів жіночої та чоловічої статі.

Розглянуто підходи до вивчення способів прийняття рішень та подолання стресової напруги, а також розкрито поняття «життєстійкості». Представлені результати дослідження проведеного за допомогою наступних методик: 1) Мельбурнський опитувальник прийняття рішень (МОПР, в адаптації Т. В. Корнілової); 2) тест життєстійкості (С. Мадді, в адаптації Д. Леонтьєва). Також розроблено ряд рекомендацій щодо розвитку психологічної толерантності відносно невизначеності.

Після обробки результатів методик було виявлено, що студенти обох статей в умовах війни схильні до вибору стратегії «пильність» під час прийняття рішень, а також демонструють однаковий рівень здатності подолання стресових ситуацій.

Шифр «Зелений лимонад».

Розглядаючи стадії які проживають внутрішньо-переміщені особи, особливу увагу привертає здатність адаптації до труднощів. Проживаючи стрес, постає надзвичайно важливе завдання знизити вплив стресогенних чинників та підвищити стресостійкість ВПО. Це дасть змогу попередити емоційне вигорання та можливі соматичні розлади.

В ході дослідження було проаналізовано адаптаційні можливості в умовах сьогодення, та ризик потенційної загрози здоров'ю через прожиті стресові події. Низький рівень стресостійкості і особистісної тривожності привертає увагу до необхідності надання якісної психологічної допомоги на всіх рівнях контакту з ВПО.

Шифр»МАУП_ІМіФН».

В роботі описано посттравматичний стресовий розлад (далі – ПТСР) серед військовослужбовців під час повномасштабної агресії. Нами були теоретично з'ясовані ознаки, причини та симптоматика ПТСР, також патологія цього розладу і наслідки без потрібного лікування.

Емпірично виявили залежність між тривожністю особистості та ПТСР, надано базові рекомендації щодо роботи з тривожністю. Проаналізували виявлені ознаки ПТСР у військовослужбовців, зробили математичний аналіз та обґрунтували результати, опираючись на теоретичну базу, яка була нами зібрана.

Шифр «Твоя поведінка».

У розділі «Теоретичний аналіз основних підходів до вивчення особистісних якостей» зазначено про різні теорії та підходи щодо типологій індивідуальних якостей особистості; описано особливості професій типу «людина-людина» та індивідуально-психологічні характеристики поліцейського Національної поліції України. Розділ «Емпіричне дослідження індивідуально-типологічних особливостей курсантів-першокурсників» складається з аналізу та опису результатів тестування за методиками «Психогеометрія» та «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур». У розділі «Практичні рекомендації учасникам освітнього процесу щодо врахування індивідуально-типологічних особливостей курсантів першого курсу» сформульовано практичні рекомендації учасникам освітнього процесу. Підготовлено загальні висновки за результатами емпіричного дослідження, визначено перспективу подальших наукових розвідок.

Шифр «Особистість військовослужбовців».

Метою роботи було визначити взаємозв'язок особистісних якостей військовослужбовців та їх стилів поведінки у конфліктній ситуації.

Були опрацьовані теоретичні джерела, які освітлюють обрану тему. Представлено інтерпретовані результати дослідження, які були отримані за допомогою методик: шкала тривоги Спілбергера-Ханіна, тест-опитувальник ворожості Басса-Дарки, Поведінка у конфліктній ситуації (Томас-Кілманн). Також надані практичні рекомендації, щодо зниження рівня конфліктності.

Після інтерпретації результатів, були отримані дані: за критерієм Спірмена тривожність та агресія військовослужбовців обох груп майже не пов'язані між собою. Сильний кореляційний зв'язок відстежується між шкалами агресії та стилів поведінки в конфліктній ситуації, у військових, які брали участь в бойових діях.

Шифр «Прийняття рішень».

У роботі розглянуті особливості прийняття рішень в умовах воєнного конфлікту та ризику, пов'язані з цим процесом. Тут описані основні фактори та методи прийняття рішень, які можуть бути застосовані особистістю, а також наводить приклади їх використання. Також висвітлено важливість досвіду та інтуїції, які не можуть бути повністю замінені моделями прийняття рішень. Праця підкреслює необхідність забезпечення достовірності та точності інформації, на основі якої приймаються рішення, а також ефективної комунікації між різними групами в умовах воєнного стану. Зроблено висновки, що важливість підготовки військових керівників та громадян до прийняття рішень в умовах воєнного конфлікту шляхом проведення спеціальних навчань та тренувань. Робота містить актуальні

рекомендації, які можуть бути корисними для військових керівників та всіх, хто стикається з прийняттям рішень в умовах воєнного стану.

Шифр «Психічний стан».

В роботі відображено дослідження психічного стану українців під час війни. а саме аналіз можливої поведінки та використання копінг-стратегій, проведено дослідження щодо ефективності використання тих чи інших копінг-стратегій під час війни. Також проведено дослідження взаємозв'язку духовної кризи і копінг-стратегій під час війни, виявлення копінг-стратегій, що сприяють виникнення духовної кризи, їх взаємозв'язку із гендером, розроблення рекомендацій коригування поведінки до більш адаптивної в умовах війни.

Шифр «Рожевий бегемот».

Робота присвячена вивченню взаємозв'язків суб'єктивного благополуччя та Я-концепції у студентів чоловічої та жіночої статі. Актуальність дослідження обумовлена затребуваністю ресурсу Я-концепції та здатності зберегти власну цілісність та позитивність функціонування задля опору дестабілізуючим умовам війни і спроможності подальшого вирішення життєвих задач.

В дослідженні використовувались Тенесійській Шкалі Я-концепції та Шкала суб'єктивного благополуччя А. Перуе-Баду. Було з'ясовано, що Я-концепція в молодих людей у цілому є доволі позитивною, окремі її аспекти сприятливі на рівні вище середнього в обох статей. У цілому суб'єктивне благополуччя та його складові дуже щільно пов'язане з Я-концепцією та її аспектами. Водночас у чоловіків та в жінок виявлені специфічні. У чоловіків суб'єктивне благополуччя пов'язане когнітивним (Самоідентифікація) і поведінковим аспектами Я-концепції, а також з сприятливістю Фізичного та Соціального Я. У жінок суб'єктивне благополуччя прямим чином пов'язане з Сімейним, Морально-етичним і Особистісним Я, та зворотно - з ступенем Самокритики.

Шифр «Скоро перемога».

Розглянуто основні теоретичні підходи до поняття ідентифікації та ідентичності в науковій літературі, здійснено коротку характеристику видів ідентичності та ідентифікації та обґрунтовано їх значення як для окремої особистості, так і суспільства в цілому. Здійснено теоретичний аналіз емпіричних даних соціологічних досліджень в Україні шляхом інтерпретації основних положень результатів соціологічних досліджень та запропоновані шляхи підвищення рівня громадянської ідентичності серед молоді.

Шифр «Людина та війна».

У роботі теоретично проаналізовано та емпірично досліджено основні психологічні особливості стратегій поведінки військовослужбовців та цивільного населення в умовах бойових дій. Розглянуто поняття стратегія поведінки в контексті динаміки розвитку, від моменту виникнення до сучасного тлумачення. Зазначено, що в психології поняття стратегія поведінки розкрито в різних аспектах, а тому в якості аналогів використовують такі: система регуляції стресу, патерни розв'язання проблемних і несприятливих життєвих ситуацій, життєві стратегії, типи переживань, техніки існування та реакції на проблемні моменти життя. Представлено процедуру та методики емпіричного дослідження основних психологічних особливостей поведінкових стратегій військовослужбовців та цивільного населення в умовах бойових дій. Виявлено для обох вибірок досліджуваних основні стратегіями поведінки, такі як проблемний аналіз, самовладання, співпраця. Виділено, що

досліджувані характеризуються стратегією поведінки дисимуляція, що виражається в умисному приховуванні психологічних проблем, докладанні зусиль задля продовження виконання діяльності у тому ж темпі і обсязі, що й до травмуючих подій в умовах бойових дій. На основі аналізу результатів емпіричного дослідження визначено основні діагностичні мішені практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності стратегій поведінки в умовах бойових дій: поведінка, орієнтована на уникнення; відступ; розгубленість; самозвинувачення; активне уникнення; емоційна розрядка; агресивність; покірність; смиренність.

Шифр «Нормативне спілкування».

У роботі розглядається проблематика забезпечення нормативності спілкування особового складу як значимого соціально-психологічного чинника підтримання належного рівня морально-психологічного стану військових підрозділів НГУ. Її актуальність обумовлюється необхідністю якісного удосконалення міжособистісної та міжгрупової взаємодії особового складу при виконанні воєнних і правоохоронних функцій за призначенням в умовах ведення війни та з огляду подальшого розвитку НГУ і переходу на стандарти НАТО.

Шифр «Самодопомога».

Запропоновано основні напрями покращення роботи щодо навчання військовослужбовців методикам самопомоги та емоційно-вольової регуляції, а саме: науковий, методичний, матеріально-технічний, супервізорський, організаційний та управлінський.

Обґрунтовано та розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення психологічної роботи щодо формування умінь військовослужбовців самопомоги та емоційно-вольової регуляції у військових частинах НГ України.

Шифр «Емоційні стани».

Проведене дослідження було направлене на теоретичне вивчення таких питань як: перешкоди, що виникають на шляху до успішної адаптації до статусу внутрішньо переміщеної особи; стратегії подолання цих перешкод, підходи до успішної реалізації процесу пристосування до нових умов; критерії, за якими можна оцінити цю успішність, визначити зони розвитку та створити якомога кращі умови для внутрішньо переміщених осіб. Ці питання були розглянуті в контексті вікових та часових особливостей динаміки емоційного стану переселенців. Гіпотеза дослідження полягала у двох припущеннях: існує позитивна динаміка емоційного стану відносно часу та існують вікові особливості емоційного стану під час кризової ситуації переселення. Методологія дослідження передбачала анкетування респондентів у вибірці з сорока людей з урахуванням двох критеріїв: віку досліджуваних та статусу внутрішнього переміщення. методика. В ході практичного дослідження було з'ясовано, що характер вікових особливостей емоційного стану суттєво відрізняється в різних групах респондентів відповідно до статусу переміщення; чим старша людина, тим більше вона звикла до стабільності у своєму житті, певних правил, законів, особливостей ситуації у своєму місці проживання; після стресу ситуація безпеки та комфорту спричиняє суттєве покращення стану.

Шифр «Сприйняття військових»

Дослідження включає вивчення факторів, таких як стереотипи, упередження, ідентичність, травматичний досвід, соціальна підтримка та їх вплив на ставлення до бійців ЗСУ, аналіз соціальної ідентичності та її впливу на мотивацію та поведінку під час конфлікту. Це дослідження проводилося серед корінних мешканців тилової та прифронтової областей з метою виявлення ставлення до військових та їх рівня тривоги. Було використано методики інтерактивного інтерв'ю, незакінчених речень та методику дослідження тривожності зі 104 респондентами віком від 18 до 60 років. Саме дослідження проводилося нами у офлайн форматі у двох областях України - тилівій та прифронтовій. Дослідження підтвердило, що територіальні відмінності дійсно впливають на суб'єктивне формування образу військовослужбовців, проте загальні відмінності не такі масштабні, тому майже не є суттєвими. Дослідження націлене на можливу допомогу бійцям ЗСУ та громадянам України, які відчули на собі війну, мають стресовий досвід та можуть потребувати підтримки та реабілітації.

Шифр «Самозбереження».

В даному дослідженні здійснено теоретичне вивчення проблеми самозбереження психічного здоров'я майбутніх фахівців соціономічної сфери та обґрунтовано технологію самозбереження психічного здоров'я майбутніх фахівців соціономічної сфери в умовах воєнного стану. Експериментально досліджено особливості самозбереження психічного здоров'я майбутніх фахівців соціономічної сфери в умовах воєнного стану, що дозволило оцінити рівень розвитку структурних компонентів самозбереження психічного здоров'я майбутніх фахівців соціономічної сфери в умовах воєнного стану.

На основі визначених структурних компонентів розроблено авторську анкету «Самозбереження та здоровий спосіб життя»; опитувальник «Вивчення емоційної стійкості особистості» та технологію самозбереження психічного здоров'я майбутніх фахівців соціономічної сфери в умовах воєнного стану.

Шифр «Сміливість_страх».

Це дослідження присвячене вивченню психологічних та соціальних наслідків війни з фокусом на механізмах стресу, тривоги та посттравматичного стресу у військових та мирних жителів. Автор розглядає роль сміливості як фактора виживання в умовах війни на прикладі історій, досліджують важливість підтримки та піднесення морального стану військових та мирних жителів. Робота містить вступ, загальний аналіз літератури та відомостей світових досліджень, висновки та список використаних джерел. Це дослідження може бути корисним для розуміння впливу війни на психічний стан та важливості розвитку сміливості у військових та мирних жителів.

Шифр «ЧУГСП_23».

У науковій роботі висвітлено тлумачення феномену цькування; проаналізовано типи цього явища: фізичне, психологічне, економічне, сексуальне, кіберцькування. З'ясовано основні групи учасників та учасниць цькування в підлітковому колективі; визначено домінуючі мотиви його вчинення. Акцентовано увагу на наслідках цькування для всіх сторін цього явища та його профілактиці в освітньому процесі нової української школи в умовах війни. Емпірично обґрунтовано поширеність проявів цькування в підлітковому колективі, частоту проявів цькування. Встановлено, що фізичні та психічні зміни, характерні для підліткового віку, часто стають приводом для виникнення конфліктів, на підґрунті яких формуються агресивні дії, спрямовані проти іншого.